

యం. వి. శేషగిరిరావు,
కానూరు, 10-8-82

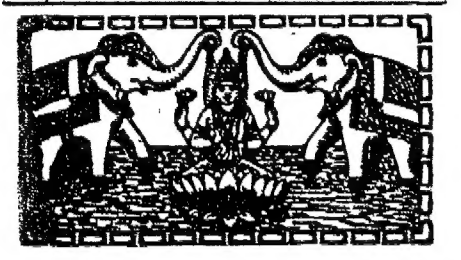

వార్తాపత్రి

- దేశీయవార్తలు
- మహాభారత పాఠశాలలో ఆచార్యులచేత
- విద్యార్థులకు
- బొంబాయి ప్రభుత్వం వారు ఆర్థిక సహాయము
- యూరప్ లోని పరిస్థితులు
- సాంస్కృతికములను
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పరిస్థితులు
- గౌరవనీయులగు
- అలహాబాద్ ముస్లిం లీగ్ లోని పరిస్థితులు
- సంఘము తీర్మానము
- దేశీయవార్తలు
- సాంస్కృతికములను
- ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పరిస్థితులు
- గౌరవనీయులగు
- అలహాబాద్ ముస్లిం లీగ్ లోని పరిస్థితులు
- సంఘము తీర్మానము

ఆంధ్రపత్రిక

1932 సం॥ ఆగస్టు నెల 12-వ తేది శుక్రవారము

యూరప్ లోని సంస్కరణములు

యూరప్ లోని సంస్కరణములలో నేమిటము అభివృద్ధి జరుగుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము వీరు క్రైస్తవ ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రసాదించు గూడదనియు, రాష్ట్రములలో ముందుగా సాంస్కృతిక మేర్పడిన చాలవనియు మొదలగునవి వివరించినది. వీరికోర్కె తుదకు చాలవరకు ఫలితము దని చెప్పవచ్చును. కాని అఖిల భారత యూరప్ లోని సంస్కరణము వారి పుడు గావించిన ప్రకటనము ప్రకారము, రాష్ట్రములలో సాంస్కృతికమును గూడ ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్ట గూడదను కోర్కె పెట్టెడి యగుచున్నది. అనేక రాష్ట్రములలో రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కవసర మగు సహకారము కనిపించలేదనియు, అతివాదుల గండ్రగోళములను, అభివృద్ధి యంతయు స్తంభించుచున్నదియు, యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు చెలిపిరి. వీరు తెలిసిన విషయమునందు కొంత నత్యము గలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గూర్చి విచారించుటకుగాని, వానిని కొనసాగించుటకుగాని అనుకూల వాతావరణము లేనిమాట నిజమే. కాని దీనికి కారణ మేమి? ప్రజాశక్తియులను నిరోధించుటయు, తీవ్రనిర్బంధములను విధించుటయు తప్ప వేరుగావు. యూరప్ లోని సంస్కరణము వారి రిజిస్ట్రారులను అధికారులను తరుచుగా పురికొల్పుచున్నది. ఇందువలన సహకారమున కనుకూల వాతావరణము రానురాను నన్నగిల్లుచున్నది. యూరప్ లోని సంస్కరణములను సహకారమున కనుకూల వాతావరణము రానురాను నన్నగిల్లుచున్నది. యూరప్ లోని సంస్కరణములను సహకారమున కనుకూల వాతావరణము రానురాను నన్నగిల్లుచున్నది.

త్యమువారిని హెచ్చరించిరి. ఇట్టి హెచ్చరిక కొనసాగుచో ఆశ్చర్య ముండదు. ఏలన, యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు రెండు గోరిన, పరిపాలన వ్యవహారము లులు నడచుచున్నవి. కేంద్ర ప్రభుత్వ ము పుడుచుచున్నది. వీరు ఆందోళన నలిపినవాటినుండియు, హోరు గారు తమకార్యక్రమమును మార్చుకొని, కొంచుటలు సమావేశపర్చిని విడనాడినవిషయము తెలిసియున్నది. వీరు కోరినరీతిని నిర్బంధపరంపర లభిక మగుచున్నది. ఇందువలన సంస్కరణముల కనుకూల వాతావరణము పూర్తిగ నశించుచున్నది. ఇట్టి వాతావరణము నేర్పరచుటకు రాజకీయ నిర్బంధముల నందరను విడిచిపెట్టి, ఆర్థికముల నన్నిటిని రద్దు చేయుటయే ముఖ్యమార్గ మనియు, రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి దేశ నాయకులతో సమాధానపడవలయు ననియు, ప్రజలు గోరుచున్నారు. కాని వీరినలహోలు ఇంగ్లండులోని జాతీయ ప్రభుత్వమువారికి రుచించుట లేదు. హిందూ దేశమునందలి యూరప్ లోని సంస్కరణములను, ఇంగ్లండులోని కన్న రైటింగులను వారును ప్రజాశక్తినితో ధము పట్టి ఒక్కరికిని వ్యవహరించుచున్నారు. నిర్బంధవిధానమే వీరికి శరణ్యముగ గన్పట్టుచున్నది. నే రొకమార్గము రుచించుచున్నది. కాని ఫలిత మేమియు నదిగి యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు తెలిపినటుల సహకార వాతావరణ మంత రించినది.

కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు గాకున్న మానె, రాష్ట్రములలో సంస్కరణము లను ప్రవేశపెట్టుటకును అనుకూల పరిస్థితులు లేకున్న పని, యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు గ్రహించిరి. కాని వీరు మూలకారణమును నివారించగోరెదరా? కోరరు. నిరంతర విధానము నిష్పత్తివలె కొనసాగించుటయే, వీరి యభిమతము. ప్రస్తుత నిర్బంధముల నింకను పెంచవలయు నని వీరు కోరుచున్నారు. వీరికోర్కె నెరవేరుచో ఫల మేమగునో తెలుప నక్కరలేదు. ఇంగ్లండుకును ఇండియా కునుమధ్య తీరిని ఎడబాటు గలుగును. న్యూజిల్లాండును, మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రికలు చెలిపినటుల, హిందూ దేశము నందు ఇంగ్లండుకు నిజమగు మిత్రులు మిగులరు. పరిపాలనావిధానముపై ఏవ గింపు ప్రలును. ఆర్థికములను వాని యుద్దేశ్యములను సహకార విశిష్టములక పోయెను. కాంగ్రెసు ఉద్యమము నివి పెంటనే అణచివేయుట కుద్దేశ్యపబడి నను, ఈ యుద్దేశ్యము నెరవేరుటకు మార్గ, ఆర్థికములను పునరుద్ధ రింపవలసిన యవసర మేర్పడెను. కాని యావద్దలి ఎంతకాల మవలంబించబడి నను, ఆర్థికములను నెరవేరుటకు లకు మార్గ, తద్వల్ల తీరే ఫలములు చేకూరునను నూహ వర్పించుచున్నది. భారతీయులు తత్వజ్ఞులైన పరిపాలనమును కోరుచున్నారు. సాంస్కృతికము లేనికతన దేశ మెట్టిదనినీతిలో నున్నదో అన్ని పక్షములవారును గ్రహించ గలుగు చున్నారు. తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగము వలన సాంస్కృతికవాంఛ పెచ్చు పెరుగు చున్నటుల విదిత మగుచున్నది. ఇంత వరకు సహకారము నలిపిన మితవాదులు గూడ తమ సహకారమును విడనాడిరి. కేవల రాష్ట్రీయ సాంస్కృతికముతో ఏపక్ష మువారును తృప్తి జెందరని తెలిసిన విషయమే. రాష్ట్రములందును, కేంద్ర స్థానమునందునుగూడ భారతీయులు సం పూర్ణ బాధ్యతను కోరుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో రాష్ట్రములందుగూడ బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టగూడదని యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు చెలుపుచో, వారిపంపము

చెల్లునెడల, పాలిటలకన్న నుగూడ పాల కులకు వీరు ఎక్కువనష్టము కలిగించిన వారగుదురు. మొదటినుండియు యూ రప్ లోని సంస్కరణము వారు స్వల్ప సంస్కరణ భివృద్ధినిగూడ సహించ రనువాదము మరియొక పర్యాయము సాధ్యమగు చున్నది. సహకార మిప్పుడు లేదని, యూరప్ లోని సంస్కరణము వారు గడ్గోలు జెట్టిరి. వీరు సూచించిన పద్ధతివలన ఇప్పు డున్న గోడుగూడ చెడిపోవు అశ్చర్య ముండదు.

మ్యునిసిపలు. పరిపాలనము

1930-31 సంవత్సర మ్యునిసిపలు పరిపాలనపు రిపోర్టు జూచిన ప్రభుత్వము వారు గావించెడి విమర్శనము, బడిపిల్ల లకు మార్కుల నిచ్చినటుల నుండును. ఇట్టి విమర్శనములు, మ్యునిసిపలు సంస్కరణములను చక్క జబబుటకు ఎంతవరకు తోడ్పడుచున్నవో చెలువలయును. కాని, ఈ విమర్శనములను మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల వారంత గావించుట లేదని, విదిత మగుచున్నది. ప్రభుత్వోద్దేశ్యము ప్రకారము, కోయంబత్తూరు, కూనూరు, ఉడక మండల మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు పొప్తవ పరిపాలనమునాగించుచున్నవట. కొడై కేనాలు, తెలిచ్చేరి, మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు లు గూడ వీనితో సమాన ముగ పని చేయుచున్నవట. కంజీవరం, తిరుప్పూరు, మంగళూరు, బందరు, కుంభకోణం, విశాఖపట్టణము మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు జయప్రదము గను తృప్తికరముగను పనిచేసినట్లుగాని, ఒకటిరెండు నందర్భములలో మాత్రము అపజయము గాంచెనట. తిరువళ్ళూరు, చెంగల్పట్టు, తిరుపతి, కడప, శ్రీకాకుళము, కల్లికోట, కన్నూరు, పాల్నాడు, విరుదునగరము, తూత్తుకుడి, తిరుచనా, పల్లి మ్యునిసిపాలిటీలు పరిపాలనావిధానములను తృప్తి నమితముగ కలిగించెనట. వాలాజా పేట, ఈరోడ్డు, కొచ్చిరు, కారైకుడి, శివకాశీ, పాళయంకోట, కరూరు, అనకాపల్లి, భీమునిపట్టణం మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు పూర్వముకన్న నెక్కుడు అభివృద్ధి కనబడినవి. భారతీయ, ఉడక మంతపేట, పెద్దాపురం, మధుర, శ్రీవిల్లి పుత్తూరు, విజయనగరము మ్యునిసిపాలిటీలు అతినికృష్టముగ ప్రవర్తించెనట. ఉడక మలపేట, మధురపట్టణములకు ప్రభుత్వము వారు మ్యునిసిపలు సంస్కరణములను తీసివైచి, ప్రత్యేక ద్యోగి పరిపాలనమును నెలకొల్పిరి. సంవత్సరమువర కీ ద్యోగి ని నియమించినను, మధురలో ఇంకను ఆరు నెలలపాటు ఈ యద్యోగియే పరి పాలించవలయునని, ఇటీవల ఉత్తరువీయ అనంతపురము గు రిపోర్టులను సమర్పించెననియు, వీనిలో బల్లారి, సైదాపేట, కాకినాడ, బంగోలు, నంద్యాల, బోడి నాయకూరు, నెల్లూరు, మన్నార్గడి, తంజావూరు, తిరునల్వేలి మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు అన్ని విధముల పెనుకకు బోయె నని, ప్రభుత్వ విమర్శనము చెలుపుచున్నది.

18 మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల మాత్రము, వీనికన్న కొంత మేలుగ నుండెను గాని, వీని పరిపాలనము తృప్తికర మని చెప్పటకు వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము. విల్లిపురము, చిత్తూరు, పోలాచి, డిండిగలు మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు ఎప్పటివలె అడుగునబడియున్న పని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. అపజయమునకు కారణ మేమి? మ్యునిసి పలు సంస్కరణములలో కడు లుండుటయు, లేక మ్యునిసిపలు రివిన్యూలను పనులు చేయలేకపోవుటయు, కౌన్సిలరులు ఉపేక్ష

నహించుటయు, కారణము లని చెలుప బడినవి. ఆర్థిక దృష్టితో ప్రబలియున్న సమయమున మ్యునిసిపలు రివిన్యూలను పూర్తిగ పనులు చేయలేకపోవుటగూర్చి ప్రభుత్వమువారు కఠిన ప్రమాణమును సూచించుట వలన ప్రయోజన ముండదు. కౌన్సిలరుల ఉపేక్షను ప్రభుత్వమువారు సూత్రముల ననుసరించి నిర్ణయించిరి తెలియదు. మ్యునిసి పలు సంస్కరణములలో కడు లుండుటకు, వీనికి తగిన సాంస్కృతికముల లేకుండుటయే ముఖ్య కారణమని ఎంచవచ్చును. ప్రభుత్వవైఖరి యీకడులను పెంచుటకు కారణ మగుచున్నదని, కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వమువారు సూచించిన తాతవ్యమును స్వతంత్రముగ పరిచించిన గాని, ప్రజల విచారణ మును సులభముగ నంగీకరింపజాలరు. మ్యునిసిపలు సంస్కరణములలో కడుల నుంచుటలో పూర్వముకన్న కొంత యభివృద్ధి జూపినటుల, ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. బల్లారి మ్యునిసిపలు కౌన్సిలువారు, ఎల్లెక్ట్రిక్ పరికరములను కొనుటకు కొంత ఋణమును వైకొనిరి. మొత్తముమీద మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల ప్రభుత్వమువారికి గాని, ప్రజలకు గాని 119 లక్షల 54 వేల రూపాయలు బాకీ యుండెను. 29 కౌన్సిలులకు రాబడికన్న ఖర్చు అధికమయ్యెను. మ్యునిసిపలు రివిన్యూలను కొలదిగ తగ్గెను. ఇందుకు కారణము ఆర్థిక దృష్టియని ఎంచవచ్చును. అయినను ఈ సంస్కరణముల ఎక్కువ చురుకుదనము జూపవలయు నని ప్రభుత్వమువారు కోరియుండిరి. నివేదన సంవత్సరమున క్రొత్త కొర్రాయిలను మ్యునిసిపలు ప్రదేశములలో నెలకొల్పి యుండలేదు. నీటిపై స్కీములు పూర్వమువలె 34 ప్రదేశములలో నుండెను. మురికినివోవుటకు పూర్తియేర్పాటులు, ఉడక మండలము, నెల్లూరు, మధుర పట్టణములలో మాత్ర ముండెను. కొన్ని ప్రదేశములలో నివి యింకను తయారగుచున్నవి. కాని, డ్రెయినేజీ విధానము నకు డబ్బు చాల గావలయును. దీనిని మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు స్వంతముగ భరించుట యసంభవమని తెలుప నక్కరలేదు. ఇందుకుగాను ప్రభుత్వమువారు విరివిగ ధన మొసగినగాని, యీవనలు పూర్తి గాజాలవు. డ్రెయినేజీ పర్సాలులు లేకుండ, కొర్రాయిలను స్థాపించుటవలన మ్యునిసిపలు పట్టణములలో అనారోగ్యము వ్యాపించుటకు వీలుగనున్నది. 39 మ్యునిసిపాలిటీలలో, ప్రైవేటు పాకీ పర్సాలు, దానిఖర్చు నది భరించుచున్నది. కాని మ్యునిసిపాలిటీల నన్నిటిని తీసికొనిన, దీనికి నష్టము కలిగియుల సూచించబడినది. నివేదన సంవత్సరమున మరణముల సంఖ్య పెరిగెను. కలరావలని మరణములు హెచ్చెను. స్కీటకమరణముల సంఖ్య తగ్గెనని తెలియచున్నది. న్లేగవ్యాధివలన, 24 గురు పనిపయిరి. 42 మ్యునిసిపాలిటీలలో, 327 గు రివ్యాధి మూలమున పనిపయిరి. నాగపట్నములో ఈ వ్యాధి వలన మరణము లత్యధికముగ నుండెను. ఇంతవరకు 24 మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల నిర్బంధ ప్రారంభవిధ్యకు బూనియున్నవి. నివేదన సంవత్సరమున, విశాఖపట్టణము మ్యునిసిపలు సంస్కరణము పట్టణములలో కొంత భాగమునందు నిర్బంధవిధ్యను ప్రవేశపెట్టెను. మ్యునిసిపలు ప్రారంభపర శాల సంస్కరణము, విద్యార్థుల సంస్కరణము గూడ జరిగెను. కాని, పాఠశాలలలో నగమునకు వైగా స్వంతభవనములు లేకపోయెను. నేలం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు ఒకటి మాత్రమే కళాశాలను పోషించుచున్నది. కళాశాల శాఖలో విద్యార్థుల

సంఖ్య కొలదిగ పెరిగెను. మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల 52 సెకండరీ పాఠశాలలను పోషించుచుండెను. సెకండరీ విద్యను నేర్పెడివిద్యార్థుల సంఖ్య పెరిగెను. ఎస్. ఎస్. ఎస్. సి. పరీక్షకు హాజరయినవారిలో, నూటికి 32 మంది విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రవేశించుట కర్హులని నిర్ణయించబడిరి. కొన్ని ప్రారంభపాఠశాలలలోను, సెకండరీ పాఠశాలలలోను, వృత్తివిద్య నేర్పబడెను. కోయంబత్తూరు, ఈరోడ్డు, మంగళూరు, బందరు, తెలిచ్చేరి, నెల్లూరు, భీమునిపట్టణము, విశాఖపట్టణములందలి మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో నూలుపడుటకు నేర్పబడెను. అనంత పూరు, హిందూపూరు, కడ్డలూరు, కోయంబత్తూరు, ప్రొద్దుటూరు, బర్హంపూరు, కాకినాడ, బందరు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో నేత నేర్పబడెను. బందరు, మన్నార్గడి, తిరువారు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో చాప లల్లుటయు, నేలం, విశాఖపట్టణం పాఠశాలలలో కుట్టు పనియు నేర్పబడెను. కొన్ని మ్యునిసిపలు సంస్కరణములలో మరికొన్ని వృత్తులు నేర్పబడెను. కుంభకోణం ఆర్ట్స్ పాఠశాలలో, పాలిగ్రామిక శాఖ పనిచేయుచు, నేతను, కొయ్యపని నేర్చుచున్నది. ఇట్టివృత్తి విద్యలను పాఠశాలలలో భారతముగ నేర్చుటకు, ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగుచో, విద్యవలన నెక్కుడు ప్రయోజనము గలుగుననుటకు సందియము లేదు. గ్రంథాలయములను స్వయముగ పోషించినట్టిగాని, చాకి ధనసహాయము జేసినట్టిగాని, మ్యునిసి పలు సంస్కరణములు వీనికింద ఖర్చుపెట్టిన ప్రదేశము 19,644 రూపాయలనుండి 20,131 రూపాయలకు పెరిగెను. ఇట్టి సంస్కరణ మ్యునిసిపలు గ్రంథములు ప్రోత్సాహ మొసగునటుల ప్రేరేపించుట, మిగుల లాభకరము. మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు 43,042 దీపములను వెలిగించెను. వీనిలో 5587 దీపములు ఎల్లెక్ట్రిక్ కు దీపములు గలవు. 1883 పవరుదీపములు గలవు. ఫర్లాంగుకు రెండుదీపములు వెలిగింపబడినటుల తేలెను. 8 లక్షలకు పైగ దీపములకింద ఖర్చుయ్యెను. మ్యునిసి పలు సంస్కరణముల నధిలు 2095 నుండి 2287 కి పెరిగెను. వీనిలో 208 నధిలకు నిర్ణీత సంఖ్య లేక వాయిదా వేయబడెను. మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల సంఖ్య పెనుకటివలె 81 గ నుండెను. నివేదన సంవత్సరమున ఎన్నికలు జరుగలేదు. దీనికి కారణము మ్యునిసిపాలిటీల డీవెలమును క్రొత్తపట్టము ననుసరించి పెంచుటయే. 78 మ్యునిసిపలు సంస్కరణములకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు లుండిరి. కారైకుడి మ్యునిసిపాలిటీకి ప్రభుత్వము మిత యద్యోగి అధ్యక్షుడుగ నుండెను. అనకాపల్లి మ్యునిసిపలు సంస్కరణము రెండు సంవత్సరములు రద్దుచేయబడి, ప్రత్యేక ద్యోగి పరిపాలనము క్రింద నుండెను. విరుద్ధ నగర మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు రద్దుచేయబడి, ప్రభుత్వ ద్యోగి పరిపాలనము క్రింద నుండెను. మధుర, ఉడక మండలము, కూనూరు, కొడైకేనాలు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుల అధ్యక్షులు డీవెలములను వైకొనుచుండిరి. మొత్తముమీద ఇంకను మ్యునిసిపలు సంస్కరణములందు స్థానిక స్వపరిపాలనము తగిన స్వేచ్ఛను జడయలేదని, రిపోర్టుబట్టి గ్రహించవచ్చును.

బొంబాయి ప్రాంతము:

రాజకీయ శిక్షల రద్దు బొంబాయి ప్రాంతము వారు క్రింది కోర్టులు గావించిన రాజకీయ శిక్షలను పరిశీలించి న్యాయము నలుపదలచుటెంతయు శ్లాఘాపాత్రము. ఇదివరకు వీరు కొన్ని కేసులలో శిక్షలను రద్దు చేసిరి. వీరి మగము మేజిస్ట్రేటుగారు బహి

ష్టాకరకర ప్రములను పంపివేసినవారు రమై శిక్షలను విధించిరి బొంబాయి ప్రాంతము వారు వీనిని రద్దు చేయుచు, కేవలము బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారమును ప్రతిపాదించుట నేరముగావనియు, ఇందు వలన అక్రమ సంస్కరణము ప్రోత్సాహ మిచ్చిరని రుజువుచేసినగాని నేరము జరుగజాలదనియు, అట్టి సంబంధమును దేనిని ప్రాసిక్యూషనువారు రుజువుచేయ లేదనియు, నిర్ణయించిరి. ప్రాంతము ప్రకారము, కోయంబత్తూరు, ఈరోడ్డు, మంగళూరు, బందరు, తెలిచ్చేరి, నెల్లూరు, భీమునిపట్టణము, విశాఖపట్టణములందలి మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో నూలుపడుటకు నేర్పబడెను. అనంత పూరు, హిందూపూరు, కడ్డలూరు, కోయంబత్తూరు, ప్రొద్దుటూరు, బర్హంపూరు, కాకినాడ, బందరు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో నేత నేర్పబడెను. బందరు, మన్నార్గడి, తిరువారు మ్యునిసిపలు పాఠశాలలలో చాప లల్లుటయు, నేలం, విశాఖపట్టణం పాఠశాలలలో కుట్టు పనియు నేర్పబడెను. కొన్ని మ్యునిసిపలు సంస్కరణములలో మరికొన్ని వృత్తులు నేర్పబడెను. కుంభకోణం ఆర్ట్స్ పాఠశాలలో, పాలిగ్రామిక శాఖ పనిచేయుచు, నేతను, కొయ్యపని నేర్చుచున్నది. ఇట్టివృత్తి విద్యలను పాఠశాలలలో భారతముగ నేర్చుటకు, ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగుచో, విద్యవలన నెక్కుడు ప్రయోజనము గలుగుననుటకు సందియము లేదు. గ్రంథాలయములను స్వయముగ పోషించినట్టిగాని, చాకి ధనసహాయము జేసినట్టిగాని, మ్యునిసి పలు సంస్కరణములు వీనికింద ఖర్చుపెట్టిన ప్రదేశము 19,644 రూపాయలనుండి 20,131 రూపాయలకు పెరిగెను. ఇట్టి సంస్కరణ మ్యునిసిపలు గ్రంథములు ప్రోత్సాహ మొసగునటుల ప్రేరేపించుట, మిగుల లాభకరము. మ్యునిసిపలు సంస్కరణములు 43,042 దీపములను వెలిగించెను. వీనిలో 5587 దీపములు ఎల్లెక్ట్రిక్ కు దీపములు గలవు. 1883 పవరుదీపములు గలవు. ఫర్లాంగుకు రెండుదీపములు వెలిగింపబడినటుల తేలెను. 8 లక్షలకు పైగ దీపములకింద ఖర్చుయ్యెను. మ్యునిసి పలు సంస్కరణముల నధిలు 2095 నుండి 2287 కి పెరిగెను. వీనిలో 208 నధిలకు నిర్ణీత సంఖ్య లేక వాయిదా వేయబడెను. మ్యునిసిపలు సంస్కరణముల సంఖ్య పెనుకటివలె 81 గ నుండెను. నివేదన సంవత్సరమున ఎన్నికలు జరుగలేదు. దీనికి కారణము మ్యునిసిపాలిటీల డీవెలమును క్రొత్తపట్టము ననుసరించి పెంచుటయే. 78 మ్యునిసిపలు సంస్కరణములకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు లుండిరి. కారైకుడి మ్యునిసిపాలిటీకి ప్రభుత్వము మిత యద్యోగి అధ్యక్షుడుగ నుండెను. అనకాపల్లి మ్యునిసిపలు సంస్కరణము రెండు సంవత్సరములు రద్దుచేయబడి, ప్రత్యేక ద్యోగి పరిపాలనము క్రింద నుండెను. విరుద్ధ నగర మ్యునిసిపలు కౌన్సిలు రద్దుచేయబడి, ప్రభుత్వ ద్యోగి పరిపాలనము క్రింద నుండెను. మధుర, ఉడక మండలము, కూనూరు, కొడైకేనాలు మ్యునిసిపలు కౌన్సిలుల అధ్యక్షులు డీవెలములను వైకొనుచుండిరి. మొత్తముమీద ఇంకను మ్యునిసిపలు సంస్కరణములందు స్థానిక స్వపరిపాలనము తగిన స్వేచ్ఛను జడయలేదని, రిపోర్టుబట్టి గ్రహించవచ్చును.

బొంబాయి ప్రాంతము:

రాజకీయ శిక్షల రద్దు బొంబాయి ప్రాంతము వారు క్రింది కోర్టులు గావించిన రాజకీయ శిక్షలను పరిశీలించి న్యాయము నలుపదలచుటెంతయు శ్లాఘాపాత్రము. ఇదివరకు వీరు కొన్ని కేసులలో శిక్షలను రద్దు చేసిరి. వీరి మగము మేజిస్ట్రేటుగారు బహి

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ గూర్చి ప్రభుత్వము వారు రిపుబ్లిక్ ప్రకటన గావించి, తనియమములను ప్రచురించిరి. వేతనము వైకొనెడి వైద్యోగి గౌరవ స్థానమున గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ నియమించు విషయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక పుట్ట తీర్పును ప్రచురించిరి. రాజధానిలో ప్రభుత్వ వైద్యాలయము లన్నిటిలో గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ నియమించు విషయమై దరఖాస్తులను గోరుచు, పత్రికలలో ప్రకటించవలయు నని, ప్రభుత్వమువారు నర్తన - జనరలుగాని కోరుచున్నారు. వీరు దరఖాస్తులను పరిశీలించి గౌరవ వైద్యోగి గౌరవముల వైద్యుల యామకములగావించెదరట. చెన్నపురిలోని ప్రభుత్వ వైద్యాలయములందును, అన్ని హోమ్స్ వైద్యాలయములందునుగూడ, గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ నియమించబడెదరు. ఒక్క వైద్యోగి గౌరవము తావుననే, ముందుగ గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ నియమించెదరు. ప్రత్యేకార్హతలుగల గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ ప్రత్యేక శాఖలను స్వతంత్రముగ నిర్వహించెదరు. వీనికి సంబంధించిన నియమములుగూడ ప్రచురింపబడినవి. గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ విధానము ప్రోత్సాహపరమ దగియున్నది. దీనివలన ప్రభుత్వ వ్యయము తగ్గి, గౌరవ వైద్యోగి గౌరవ తగిన శిక్షణ లభించును.

డాక్టరు అన్నాగారు: సాంఘిక నిర్ణయము యూరపునకు బోవుచున్న డాక్టరు అన్నాగారు, రాజాపు సాంఘిక నిర్ణయము గూర్చి ప్రత్యేక ప్రతినిధిత్వ ముచ్చటించుచు, బాధ్యత గల ప్రభుత్వ మేర్పడిన పిమ్మట, ప్రత్యేక సాంఘిక నిర్ణయములు మిగుల హానికరముగ పరిణమించుననియు, వీనివలన సాంఘిక కలహములు ప్రబలమై ఇప్పుడున్న కలహములను మనస్ఫుల్లముల పెక్కుమడుగు లతిశయింపజేయుననియు, నుడివిరి. సాంఘిక నిర్ణయములను అయిన సంస్కరణములను తృప్తిపడజాలకుండుటయ గాక, ఇదివరకున్న సాంఘిక కలహములను విస్తరింప

గొంట్లూరు బజారుధరలు

(தலைப்பில்)

[illegible]

18 0 0

పు 1-8 రెండు మా చొప్పు	14	40
మద్యపానము	9	80
దీటూ మాను ను 1-8 (రెండి)	8	16
ప్రతి ఎర్రనిది		
పు 1-8 ను 20 చొ	32	80
దీటూ తెలు నిది	81	80
ప్రతి గింజలు	15	80
,, దీను దూది (కొత్తపేద)	16	00
,, (పైపువలె)	90	00
పానము నాటుని పు 18		
తెలుపు	85	00
దీటూ ఎరుపు	85	00
పానము	25	00
దీటూ నల్లు పానము	80	00
కాల్వరకము	50	00
దీటూ వర్షనీ	50	00
గోనూనూరు పు 18	22	00

అమ్మ	15	12	00	12	40
పాపము	15	3	50		

பெரிய மூலம் 1-3	1 14 0	1 15 0
சிறிய மூலம் 1-3	2 8 0	2 9 0
மொத்தம்	120 0	
40 X 28		1120
மீதம்	25 60	25 8 0

பொதுத் தொழிலாளர்	மாண்புமிகு தொழிலாளர்	மாண்புமிகு தொழிலாளர்	மாண்புமிகு தொழிலாளர்
6	12	7	0

పచ్చి పిసలం	5	4	5	9
అనుమతం	4	0	4	4
అలచందం	లేదు			
సవగలం దేశవాళి	5	4	5	8
సవగలం	9	0	12	0
శాలవం	5	4	5	8
బేలబేన్నలు	5	14	6	12
చుక్కన్నలు	5	14	6	12
పిట్టా వైగామిది	లేదు			
జిజ్ఞాసలు	5	12	6	0
సోదమలం	4	0		

రైళ్ల రాకపోకలు

(1982 మార్చి-1 వ తేదీనుండి)

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను నుండి

జనదేశ్ కిర	బయటా దేశం నేర	విచ్చి జేర
అత్తల మెంజలం రా.	7 30	ఉ. 9 0
హాహారైలు ప్యానింజర రా.	7 25	రా. 1 40
కాల్వేరు ప్యానింజర ఉ.	8 20	ఉ. 10 50
కాల్వేరు ప్యానింజర రా.	8 6	రా. 6 0
హోలం మెంజలం రా.	8 40	ఉ. 5 55
హోలం ఎక్స్ ప్రెస్ రా.	8 0	రా. 2 35
రాంబాంబా ప్యానింజర ఉ.	9 20	రా. 4 25
బీదినలం ప్యానింజర పా.	6 30	మ. 12

హూరు మెయిలు	రా.	9 80	ఉ.	6 15
-------------	-----	------	----	------

అంబికావతి పార్వతీనిజన సా.	5	80	ఉ.	10	25
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	6	45	రా.	8	55
అంబికావతి పార్వతీనిజన ను.	12	40	—	—	—
అంబికావతి పార్వతీనిజన సా.	6	0	స.	9	45
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	7	15	ఉ.	7	15
అంబికావతి పార్వతీనిజన రా.	9	15	ఉ.	6	35
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	7	45	రా.	7	50

మదరాసు ఎక్స్‌క్యూటివ్‌స్‌వనవరణ

అంబికావతి పార్వతీనిజన సా.	9	0	ఉ.	6	40
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	11	80	మ.	2	25
అంబికావతి పార్వతీనిజన సా.	6	54	ఉ.	7	35
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	6	10	రా.	7	45
అంబికావతి పార్వతీనిజన సా.	5	0	స.	12	50
అంబికావతి పార్వతీనిజన ఉ.	9	30	ఉ.	6	0
అంబికావతి పార్వతీనిజన రా.	10	40	ఉ.	5	80

చంద్రుని పనివాడుగు రాధానాథుని పట్టాభిషేకమునకు పాల్పడినందున గాల్వూరు, ఆగస్టు 9.

ప్రచురింపబడును.

8 YEARS TIME IN WORTH, ENGLAND

(3-వ రాష్ట్రమేజిస్ట్రేటు ఎదుట)

అమ్మ తాంజనము డిపో, మధాను.

మచిరావు, ఆగస్టు 11 —

Each of these watches defy inaccuracy time keeping, strong machinery & beauty, any watch costing Rs 150/- Price for Mohini Lever large shape Rs 3/6/- Cylinder Silver Nickel Case Rs. 4/6/- Gold Gilt Rs 5/6/- and Gold Case Guaranteed 5 years Rs 8/5/- only Railway Lever Pocket Watch Rs 2/5/- and Pido Lever Rs 3/6/- For any of the above either Wrist or Pocket Watches Postage free. If unsatisfactory money refunded
Apply to—A B OFFICE, (A P) Mathkolia, Calcutta

విశ్వకామోద కావ్యము ప్రాచీనకావ్యము

హరియోగవేదగ్రాని వీనిని చూచి చచ్చి రాక తక్కువగా అంతరించినాకే అంతరించినయెడల సైరికయినాకొద్దరే ఎట్లు అంతరించినాకే ఎట్లు తిట్లు కలు సమృద్ధము లనవచ్చి నీని యాధునికములవార చూడవచ్చును. వాని కాకేళ్లు వీ లా ను చచ్చినవి తెలిసికొనవచ్చును సైనికయములారెంటికి కనుకే డైరెజరవలెనలాగకే మేమి కే మగనానాకే చూచుటకే కను వ్రు ప్రత్యేకించి నిజమైనయెడల అది చూచక చిరకేమే. ప్రత్యక్షిగ్రాస్తముల వరిసిరించి యానిరింత పోతువులు కనవచ్చునవచ్చు సైనికయముల సేన వర్మకాలము, ఇట్టి ప్రత్యక్షి ప్రత్యక్షిమలకుల వచ్చునయెడల బిజకే అరయ జలకేరియనను, పోతువులకుల రాకకేమలకు,

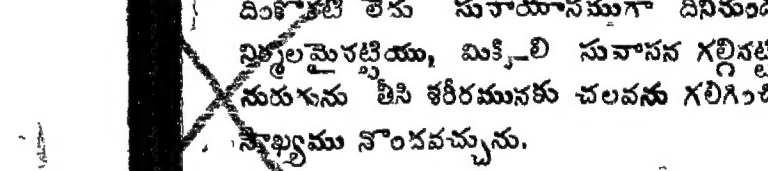
తదాను నీ సకాంతారములు, ఏష్టికము

నిండకాలము పూచించునగజే పురువులు కూడి
 ప్రారంభ మగును. ఆ రు ద్రు లు న బాగ్ర క్తగా
 నూచుట నెంచిది నూమందు తీలట బహు
 వక్లగా వని చేయవచ్చుది, ఏనుకపుండ్లన
 మూగతీలటను నివారించుటలో నాగ్గజమందు చేజ
 గన్నది, తీలటగలవాడు ఉపయోగించి చూడవచ్చు,
 రంజితా పనిచేయుచున్న దని చెప్పుగలము.

కల 0-4-0

అచ్యుతాంబనండిపు, ముద్రాసు

అధికారమును, కృషి, వాణిజ్యమును, సాహిత్యమును, విద్యను, నిర్మాణమును,

[illegible]

అధ్యక్షులు (జాతీయసంఘటనలు)

ఆంధ్రగ్రంథమాలలో మొదటి పుస్తకము
ప్రకాశకులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు
ఈపుస్తకంలో వృషాధిపత్యతకము, నర్మేశ్వరశతకము, దేవక్షి
తకము, బింబిష్ఠ్య రఘువీరశతకము, నారాయణశతకము, కాళీశ
తకము, దశరథశతకము, రంగరాయశతకము, రామభారతశత
కము, నామచంద్రశతకము అనే పదవితకాలు ఉన్నవి. ఒక్కొక్కతరకానికి
మరియు ప్రకాశకులు వాసిన మందిపీఠిక ఉంది. చాలా వ్రాతపత్ర
రీతిగా వాటిల్లినందున తీసిన పారాంతరాలున్నవి ఎక్కింపబడినవి.
మొత్తము ౨౫౫ పుటలు, మందికాగితాలు, మేలుబైండు. వెల రు. ౧.
అం దెకరూరీ కొనువారిచే. శతకములు విడిగాదొరకగలవు.

మేనేజరు,

తింధ్రగ్రంథమాల, 6-7, తంబుకెట్టిపేకి, బాద్మిటపురా, మద్రాసు
 గజ్జికీలైలము
 మల దట్టి 1-3 చ 0-4-0, 2, 3, 4. పతా 0-9-0
 ద్ది, చీద కరీకుంకల వ్యాపిలెవి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాగము గలిగియున్నది.
 లమును శాలగుమ్మాలల రాచిన గడ్డి, చీద, చిలనము, జల మొదలుగలవని పరీక్షించును.
 రును మదరారు అప్పుత్రాంజనం పిప్పో, బొంబాయి